

Immunodepressie en stimulatie host defense

In de kleine huisdierenpraktijk hebben we regelmatig te maken met ziekten die een immunodepressie geven. Parvo bij honden is hiervan het bekendste voorbeeld. Activering van het natuurlijk afweersysteem is in dergelijke gevallen van groot belang. Antirobe® (clindamycine) stimuleert de activiteit van polymorfe nucleaire leucocyten en daarmee de host defense. Onderstaand ziektegeval is hiervan opnieuw een voorbeeld.

Op 1 mei 1990 kwam een hondebezitter op het spreekuur van de Dierenkliniek Ermelo (B.J. Carrière en M.E. Carrière-Bothof) met een zeven jaar oude bouvierteef. De hond had een lichaamstemperatuur van 40,4 °C en at slecht. Verder was het dier linksachter kreupel. De femur was drukgevoelig. De hond werd met Antirobe 150 en phenylbutazon behandeld. Een week later kwam de hond voor controle terug. Klinisch was de hond duidelijk verbeterd. De temperatuur was normaal en de hond liep niet meer kreupel. De femur was nog wel drukgevoelig. Besloten werd om de behandeling met Antirobe en phenylbutazon nog één week voort te zetten. Weer een week later zag het er goed uit en de behandeling werd gestopt.

Verschijselen komen terug

Op 21 mei kwam men echter weer met de hond op het spreekuur. De hond was rusteloos en at slecht. De temperatuur was weer gestegen tot 39,4 °C en de femur bleef drukgevoelig. Röntgenologisch onderzoek van de femur liet een lichte verdikking van

het periost, een verdikte schacht en een onregelmatige tekening van overgang schacht-merg en merg zelf zien. Dit leidde tot de diagnose osteomyelitis. Besloten werd om de behandeling met Antirobe en phenylbutazon weer op te pakken.

Prompt daalde de temperatuur weer. De conditie van de femur bleef echter onveranderd. De indruk ontstond dat Antirobe de infectie wel onderdrukte, maar niet afdoende bestreed. Daarom werd overgestapt op amoxicilline. De hond reageerde hierop recidief. De daarop volgende therapie met enrofloxacin gaf ook geen verbetering. Toch gaf bloedonderzoek een ontstekingsbeeld. Besloten werd om de behandeling met Antirobe weer op te pakken.

Tumoren

Eind juni kwam de uitslag van Utrecht van de botbioptie die was uitgevoerd.

De diagnose luidde botinfarct en het bacteriologisch onderzoek leverde nocardia op. Het advies luidde behandeling met doxycycline. Het enige effect hiervan was dat de lichaamstemperatuur weer steeg. Na een week is

Het geval van Hodgkin-like leucose, waar het echtpaar Carrière mee te maken kreeg, bewees nog eens het effect van Antirobe op de natuurlijke afweer.

daarom teruggegaan op Antirobe. Ondanks de behandeling met Antirobe ging de hond nu toch achteruit. De hond had koorts, at nauwelijks en was sterk vermagerd. Een week later had de hond ineens over het hele lichaam onderhuidse knobbels. Bij histologisch onderzoek bleken het ongedifferentieerde rondcellige sarcomen te zijn. Op 31 juli was de toestand van de hond zodanig verslechterd, dat tot euthanasie is overgegaan. De hond is voor sectie naar Utrecht gebracht. Hier vond men tumorhaarden in alle organen, de wervels en de linker femur. De conclusie luidde dat de hond leed aan Hodgkin-like leucose.